

Metoda projektów w zajęciach pozalekcyjnych

Prof. dr hab. Waław Strykowski
Zakład Technologii Kształcenia
Uniwersytet im. A. Mickiewicza

strykow@amu.edu.pl

Dominujące kierunki rozwoju edukacji

- Herbartyzm: Jan Fryderyk HERBART
(1776 – 1841)
- Progresywizm: John DEWEY
(1859 – 1952)

Jan Fryderyk Herbart

- Stworzył system pedagogiczny oparty na etyce i psychologii (nauczanie wychowujące)
- Cel edukacji: ukształtowanie moralnego charakteru człowieka (karność, dyscyplina, system wiedzy)
- Proces kształcenia oparty na stopniach formalnych
 - jasność
 - kojarzenie
 - system
 - metoda

John Dewey

- Stworzył system pedagogiczny wyprowadzony z filozofii pragmatystycznej.
- W pracy szkoły należy wykorzystywać formy i metody działań praktyczno-wytwórczych, którym ludzkość zawdzięcza swój rozwój.
- Podstawową zasadą i metodą kształcenia powinno być uczenie się przez działanie.
(learning by doing)

Pochodzenie metody projektów

- Metoda projektów
 - pochodzi ze Stanów Zjednoczonych,
 - gdzie zaczęto ją stosować na początku XX wieku
- Twórca metody
 - William Heard Kilpatrick (1871 – 1965)
 - pedagog i filozof amerykański, profesor Columbia University w Nowym Jorku, uczeń i współpracownik Johna Deweya

Pojęcie metody projektu

Projekt jest to
odważne i planowe działanie,
wykonywane „całym sercem”
w środowisku społecznym

Cechy metody projektów

- **Orientacja na ucznia**
 - Wszechstronne aktywizowanie uczniów przez planową ich działalność
- **Orientacja na rzeczywistość**
 - Rozwiązywanie problemów zaczerpniętych z otaczającej rzeczywistości i praktyki
- **Orientacja na produkt**
 - Praca kończy się konkretnym, widocznym i dotykającym efektem

Cechy metody projektów

- **Nauczyciel**
 - partnerska i doradcza rola nauczyciela
- **Uczeń**
 - aktywnym podmiotem przyjmującym postawę badawczą wobec świata
- **Treści i proces kształcenia**
 - interdyscyplinarne ujmowanie materiału nauczania,
 - samodzielne dochodzenie uczniów do wiedzy
- **Kontrola i ocena**
 - odejście od tradycyjnego kontrolowania na rzecz wytwarzania produktów i samooceny

Fazy postępowania w metodzie

- I. Zamierzenie
- II. Planowanie
- III. Realizacja
- IV. Ocenianie

Fazy postępowania: Zamierzenie

- Zainicjowanie projektu
- Sformułowanie i uzasadnienie tematu
- Określenie celów: ogólnych i szczegółowych (operacyjnych)
- Ustalenie składu uczestników
- Określenie czasu realizacji

Fazy postępowania: Planowanie

- Ustalenie zadań do wykonania
- Zaplanowanie metod i sposobów pracy uczniów
- Wybór miejsc pracy
- Ustalenie ról i zakresów odpowiedzialności
- Potrzebne urządzenia, materiały i narzędzia
- Koszty i źródła finansowania

Fazy postępowania: Realizacja

- Kierowanie się przyjętym planem: stosowanie pracy zbiorowej, zespołowej i indywidualnej
- Łączenie pracy umysłowej, fizycznej i artystycznej
- Stosowanie różnorodnych metod i narzędzi pracy
 - Wycieczki, wywiady, obserwacje, karty pracy
 - Kamera wideo, aparat fotograficzny, komputer
- Monitorowanie realizacji poszczególnych etapów

Fazy postępowania: Ocenianie

- Prezentacja uzyskanego efektu (model, mapa, film, gazetka, wystawa, portfolio, spektakl)
- Ocena wewnętrzna i zewnętrzna projektu
- Wymiana uzyskanych doświadczeń
- Dyskusja nad wynikami i refleksja
- Przygotowanie sprawozdania i wniosków

Przykładowe tematy:

- ❑ Szukamy alternatywnej żywności
- ❑ Budujemy prądotwórczy wiatrak
- ❑ Urządzamy festyn ludowy
- ❑ Woda źródłem życia
- ❑ Opanowanie przez ludzkość ognia
- ❑ Szukamy przyjaźni
- ❑ W poszukiwaniu naszych korzeni
- ❑ Wokół patrona szkoły

Dziękuję za uwagę!